

Núvols sobre la Universitat d'Estiu

La Universitat Catalana d'Estiu (UCE), que cada any es fa a Prada de Conflent, ultima els detalls per a la que serà la XXXIII edició. La normalitat amb què es preveu que es facin els cursos contrasta, però, amb la tempesta que s'ha desencadenat dins la Fundació de l'UCE (FUCE), on els patrons han viscut, i viuen, uns mesos de tensió. El primer senyal d'alarma l'ha donat la Universitat de València abandonant el patronat de l'UCE.

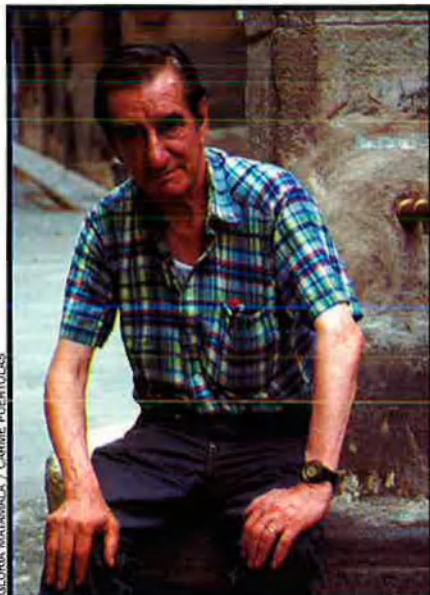
La normalitat amb què es preparen els cursos de l'edició d'enguany de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) contrasta amb els vents que bufen a la Fundació d'aquesta universitat (FUCE). Juli Peretó, vicedirector de la Universitat de València i representant d'aquesta a la FUCE, va dir, divendres dia 20 a aquesta revista: "La UV abandonarà el patronat de la FUCE, i delegarà, a partir de setembre, els nostres interessos a Prada a l'Institut Joan Lluís Vives (IJLV)". La raó: "Hi ha una crisi sense precedents, fruit de l'elecció anòmala que es va fer de Miquel Porter i Moix com a president de la FUCE el 13 de juny passat". Peretó, però, aclareix: "No volem danyar professors i alumnes i, per tant, mantindrem els nostres compromisos amb l'edició d'enguany".

Peretó va anunciar la seva decisió

"Prada és un sistema ecològic molt delicat i no es poden trepitjar les espècies protegides", explica un dels patrons més actius de la FUCE

dijous passat, en la darrera reunió de l'IJLV. Altres rectors i vicectors de l'Institut es van manifestar d'acord a seguir aquesta línia, com els de la Universitat Politècnica de Catalunya, els de la Universitat Rovira i Virgili, els de la Universitat Ramon Llull i els de la Universitat Pompeu Fabra. La resta de responsables dels centres que aplega l'IJLV (i que estan dins la FUCE) van preferir de moment no adoptar aquesta posició, tot i que alguns, com Ricard Torrents, rector de la Universitat de Vic, creuen que l'Institut pot servir com a mediador, de cara a la tardor, per a resoldre l'actual situació de "conflicte obert". Per Torrents "és necessari restablir el clima de col·laboració" entre totes les universitats i l'UCE.

En l'elecció anòmala a què feia referència Peretó, el 13 de juny, dotze patrons van convocar una sessió extraordinària de la FUCE per escollir nou president. Això és el que diuen els estatuts que s'ha de fer, tot i que fins aleshores s'havia usat un reglament intern que dictaminava que el president de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) era el president de la FUCE i per tant no calia votar-lo. Dels quaranta patrons convocats el dia 13, només n'hi havia quinze a l'hora de votar, dels quals tres van votar en blanc i la resta a favor de fer president de la FUCE Miquel Porter i Moix, l'actual rector de l'UCE. Porter substituïa així el fins aleshores president de la FUCE, Manuel Castellet, l'actual president del IEC. Castellet, que va acudir a la cita però se'n va anar abans que comencés, va convocar una nova reunió extraordinària del patronat de la fundació pel

Miquel Porter (dalt) és ara president, és a dir rector, de l'UCE i president de la Fundació de la Universitat Catalana d'Estiu (FUCE). Favorables i contraris al nou president de la Fundació han assegurat que l'edició d'enguany de l'UCE es farà amb tota normaltat.

dia 28 de juny. En aquesta sessió Castellet, que segons alguns patrons ja no era president de la FUCE, volia canviar els estatuts, però com que no tenia quòrum suficient, la votació no es va poder fer. I Castellet va aixecar la sessió i se'n va anar. L'endemà diversos diaris publicaven la carta on Castellet explicava a tots els patrons de l'entitat que dimetia el càrrec de president de la FUCE per les contradiccions entre els estatuts i el reglament de la fundació.

Per Manuel Castellet, i altres patrons de la fundació com Eugeni Giral, la reunió del dia 13 no és vàlida perquè es va fer incomplint els estatuts; per contra altres patrons, com Joan Becat, que també és secretari de la fundació, assegura que tot es va fer de manera legal i que si "volen recórrer contra les reunions, que ho facin". La documentació de les sessions s'ha dipositat al Protectorat de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, on, de moment, ni l'han estudiada ni han rebut cap demanda d'impugnació.

Amb aquesta situació arriba la reunió de rectors de l'IJLV de dijous passat, en què un dels temes de l'ordre del dia és l'UCE. Es plantegen diverses opinions i es decideix no pronunciar-se com a Institut, i deixar-ho per la tardor.

Dos models o dos poders? La polèmica s'ha vist reproduïda en alguns

mitjans de comunicació com un debat entre dos models d'universitat. D'una banda hi hauria el model Castellet, eminentment academicista; i de l'altra el de Porter i Becat, academicista però també lúdic. Castellet ha acusat Porter d'estar encallat en el maig del 68, de ser poc obert, de necessitar un major control de la despesa, d'haver comès diverses irregularitats, de tenir un sistema d'organització assambleari que és ingovernable i de dedicar massa diners als actes lúdics. Porter ha sortit al pas d'aquestes acusacions i ha recordat que l'UCE ha anat evolucionant, que s'han modernitzat continguts, que tots els professors són titulats universitaris, i ha afegit: "Tot és millorable i precisament per evitar l'anquilosament aquest és el meu últim any com a president de l'UCE." Porter, que ha estat reelegit sis vegades president de l'UCE, també assegura que Prada políticament és oberta a tothom: "Potser ens diuen que som poc oberts perquè ho fem tot en català, però és que aquesta és la gràcia." Sobre el control de la despesa, Porter es mostra sorprès: "M'estranya que Castellet digui això, ja que com a president de la FUCE ha anat aprovant els comptes en sessió solemne durant aquests anys", i repta Castellet a demostrar les irregularitats. Finalment, pel que fa a la suposada ingovernabilitat, Porter fa referència als 33 anys d'existència

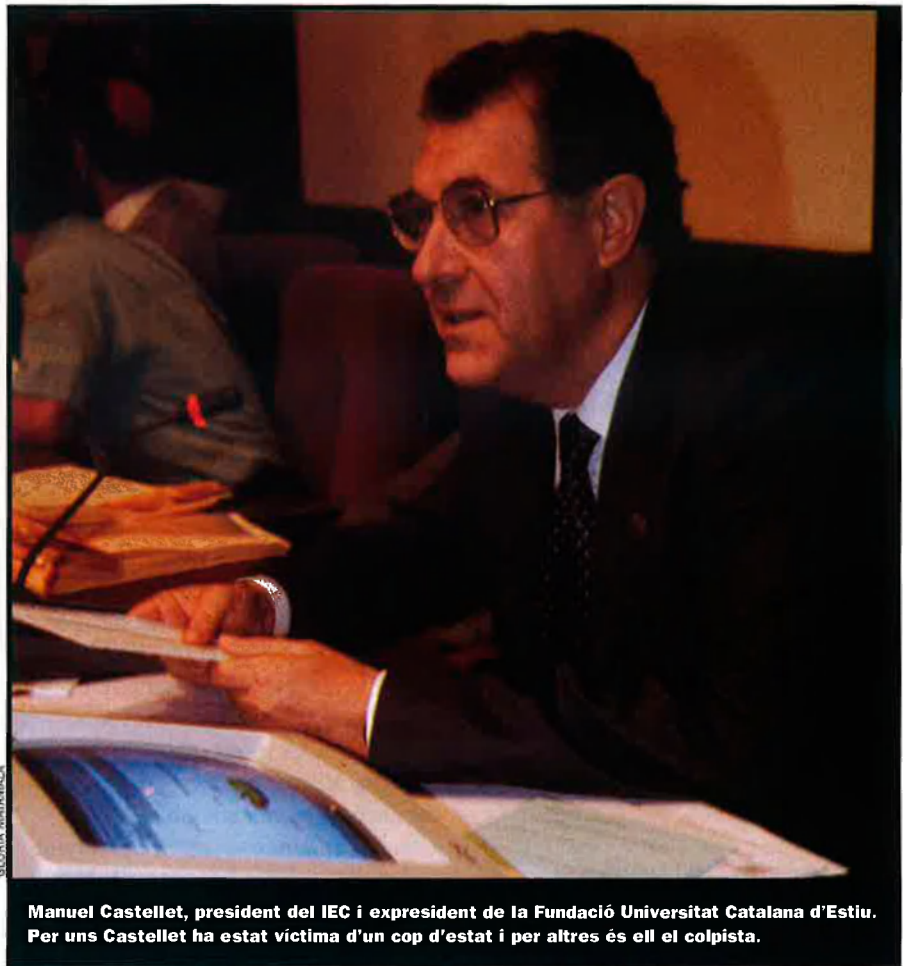
dels cursos, i sobre el comentari d'excés de despesa en actes lúdics, l'actual rector ho atribueix al fet que Castellet "no ha viscut la vida real de la Universitat", on es concentren unes 2.000 persones, en una població com Prada que sense aquestes activitats, un cop s'han acabat les classes no tindria l'oferta lúdica que pot tenir una universitat d'estiu en una ciutat com Barcelona o València.

Patrons d'un i altre costat, però, coincideixen a dir que les raons del conflicte estan en l'ambició de poder dins la fundació. Per Porter "Castellet va intentar maniobrar, però li va sortir malament". També Joan Maluquer, patró i secretari de l'equip rector explica que "en la reunió de presentació del programa de l'UCE, feta el 22 de maig, Castellet va fer atacs molt forts al rectorat i la seva actitud ja feia pensar que anava a dinamitar l'UCE". Un altre patró, que vol conservar l'anonimat, assegura que "Castellet és un individu molt autoritari, que entén la presidència de la FUCE com un càrrec executiu, quan no ho és". Per contra, Castellet, que divendres passat encara no havia respost a les demandes d'aquest setmanari per a entrevistar-lo, va declarar en un diari barceloní que el motiu de la seva substitució era que el patronat havia acordat crear una comissió per a estudiar la possibilitat de fer un pla estratègic per a l'UCE. Això, segons deia

Castellet, “a la gent que acaba prenent les decisions [a l’UCE], no els va semblar bé”. Per Eugeni Giral, tresorer de la FUCE i contrari a la defenestració de Castellet, les raons de tot plegat cal buscar-les en “l’hostilitat manifesta de Joan Becat envers Castellet des que aquest va entrar de president de la FUCE el 1995”. Giral, que assegura que no considerarà mai Porter com a president de la FUCE, acusa Becat d’haver fet “un cop d’estat”.

Més enllà de la legalitat o no de les reunions extraordinàries de la FUCE o de la certesa o falsedat de presentar el conflicte com un enfrontament de models universitaris, el fet és que l’ambient estava enrarit des de principis d’any. Des del IEC s’havia exigint o proposat –segons la versió– que l’UCE abandonés el pis que utilitza a Barcelona i que es traslladés a unes altres dependències més petites de l’Institut. El pis en qüestió és de l’IEC, però està en règim de cessió a l’UCE fins al 2005, com a aportació de l’Institut a la constitució de la FUCE. El IEC també ha demanat a l’UCE que li pagui les despeses d’aquest local dels darrers cinc anys, que sumen una xifra aproximada de 6 milions de pessetes.

Això ha sorprès molt alguns patrons com Joan Maluquer, d’una banda perquè hi havia un compromís escrit de cedir el pis i de l’altra perquè hi havia un acord tàcit que les despeses les pagava el IEC i mai abans s’havien reclamat. Emili Giral treu ferro a la qüestió de la reclamació de les despeses, “no té cap importància”, però de tota manera recorda que “és evident que caldria pagar, no és cap disbarat ni cal fer escarafalls”. Sobre el pis, Giral admet que és possible que el IEC se’l vulgui vendre. Fonts internes de l’Institut asseguren que el pis està valorat en uns 60 milions de pessetes i que anirien molt bé a Castellet, que estaria buscant diners per tot arreu per a pagar el deute que té el IEC, “només en reconstrucció de la seva seu, el IEC deu quasi 300 milions”, assegura aquesta font. Ramon Gual també és d’aquesta opinió, “Castellet se serveix de la UCE per resoldre els seus problemes, com van fer Arenes i Cahner abans”, i afegeix, “té un forat enorme al IEC i volia apoderar-se dels diners que la UE pot destinar pel projecte de futur d’instal·lar

Manuel Castellet, president del IEC i expresident de la Fundació Universitat Catalana d’Estiu. Per uns Castellet ha estat víctima d’un cop d’estat i per altres és ell el colpista.

la seu de la UCE a Cuixà, i que són molts diners”. A més, segons Gual “Castellet promet prebendes a canvi de suport” i posa com a exemple que “va prometre a Josep Guia [també patró i vicepresident segon de la FUCE] que s’encarregaria de la seu del IEC a València. I així davant de Castellet tothom es caga a les calces”. Preguntat per aquestes acusacions d’ambició econòmica per part de Castellet, Giral ha assegurat que “és una ximpleria absoluta, el IEC no té cap problema econòmic”.

Fonts d’un i altre bàndol també posen damunt la taula un altre problema de fons i que té a veure amb l’actitud que Castellet ha mostrat amb els patrons de Catalunya Nord, com Gual o Becat. Un dels patrons més actius de la FUCE ho explica així: “Hi ha hagut faltes de delicadesa per part de les dues bandes i sobretot falta de visió política per part de Castellet.” I la mateixa font posa aquest exemple: “Prada és un sistema ecològic molt delicat i no es poden trepitjar les

espècies protegides. Això la majoria de gent ho entén, però Castellet no.” Enguany mateix hi ha hagut un exemple d’aquesta actitud: entre els quatre patrons encarregats de la comissió del pla estratègic no n’hi havia cap de Catalunya Nord, això, segons Peretó, “és una beneitura increïble”. El mateix Gual recorda: “A Catalunya Nord en som pocs, però hem d’assegurar les cadires per l’UCE. Al sud hi ha gent que ho entén i ens deixen una cadira de tant en tant, i gent que no ho entén i que mai ens deixen cap cadira.” Alhora, segons Peretó, aquesta situació ha fet que els patrons de Catalunya Nord patrimonialitzessin l’UCE “i això no pot ser, perquè la paguem entre tots”. En l’única cosa que coincideixen tots els patrons és que l’edició d’enguany de la Universitat Catalana d’Estiu anirà bé. Uns i altres, però, s’enfrontaran en una tardor inusualment calenta.

Oriol Cortacans